

65. AMBACHTSE VERTELLINGEN

Over de gebeurtenissen op 2 februari 1943 zal in ons dorp ongetwijfeld nog lang zijn nagepraat. Het was dan ook een ingrijpend vooral dat plaats had op die dinsdagavond, midden in de oorlog.

De klok wees ongeveer tien uur 's avonds in de huizen van de bewoners van ons dorp. Van Berkel, de gemeenteveldwachter was op surveillance en bevond zich in de Krommeweg, ter hoogte van de viersprong met de Vrouwgelenweg, Paulusweg en Hoge Kade, waar nu ongeveer het zwembad ligt. Hij keek naar de overtrekkende geallieerde bommenwerpers, die in westelijke richting overvlogen. Ze kwamen terug van een bombardement op Keulen. Van de grond werd met afweergeschut op de vliegtuigen geschoten, terwijl zoeklichten het hemelruim afzochten. Opeens hoorde hij een gierend lawaai. Het werd veroorzaakt door een Duitse jager, die zich met volle vaart op één der bommenwerpers stortte. Vlak daarop zag Van Berkel een enorme vuurzee aan de hemel. Het was van een brandend vliegtuig. Even later was er achter een boerderij in de polder Waelnes (tussen Kerkstraat en Paulusweg) een geweldige vuurzee te zien en een harde klap te horen. Het was de staart van een Stirling bommenwerper. Het grootste deel van het toestel bleek met z'n neus te zijn neergekomen aan de rand van een sloot aan de Paulusweg, ter hoogte van huisnummer 101. (zie bovenstaande naoorlogse foto, toen de sloten langs de Paulusweg al weer enige tijd waren gedempt.) De rechtervleugel lag als een brug over de sloot. (Ter weerszijden van de Paulusweg lag toen nog een brede sloot.) Diverse onderdelen lagen her en der verspreid in de toen nog vrijwel onbebouwde polder. Het landingsgestel was vlakbij de Hoge Kade neergekomen en had daar een flinke krater in de grond veroorzaakt. De brandende cockpit lag eveneens vlakbij de Paulusweg. Van Berkel had intussen assistentie gekregen van zijn collega's Tamerus en Bal, jarenlang bekende bewoners van ons dorp. Ze waren vooral benieuwd hoe de bemanning er vanaf was gekomen. Ook arriveerden er al snel Duitsers bij de wrakstukken. Nadat het vuur van de cockpit was gedoofd vond men in het wrak drie verkoolden lijken. In een weiland trof men het lichaam van een vierde bemanningslid. Een vijfde lichaam werd de volgende dag gevonden op het land van een tuinderij aan

de Vrouwgelenweg. Later die dag werd op het terrein van sloopbedrijf De Holland een parachute gevonden, verborgen tussen het schroot. Noch van deze parachutist, noch van het zevende bemanningslid (er bevonden zich zeven personen in het toestel) is nadien nog iets gevonden. De Ortscommandant uit Dordrecht gaf aan de Ambachtse burgemeester opdracht om de overleden bemanningsleden te begraven. Dit is gebeurd op de Rotterdamse begraafplaats Crooswijk. Het neergestorte vliegtuig had geen schade toegebracht aan Ambachtse woningen of andere gebouwen. Het grootste deel van het vliegtuig lag op ongeveer 15 meter vanaf de woningen aan de Paulusweg. Een grote hoeveelheid kerosine was op de daken van de huizen neergekomen.

De gebeurtenis kreeg nog een staartje. 's Morgens vroeg na de crash van die nacht doorzochten de Duitsers het verongelukte toestel. Men deed toen een verbluffende vondst. Ze vonden een kastje met bijzondere antenne. De geallieerde bemanning had op het laatst nog, tevergeefs, het kastje willen saboteren. Het was een radartoestel van unieke makelij. Met veel veiligheidsmaatregelen is de vondst naar Berlijn overgebracht voor onderzoek en kregen Duitse technici opdracht iets te ontwikkelen dat bestand bleek tegen dit unieke radarsysteem.

Reacties zijn welkom op 0622130438 of hiambachter@klikSAFE.nl.

Historisch Genootschap Hendrik-Ido-Ambacht.
Arie Verhoeven met medewerking van Cors Lagendijk